

Cast immobilisation versus surgery for unstable lateral malleolus fractures (SUPER-FIN): randomised non-inferiority clinical trial

Tero Kortekangas¹⁻³, Ristomatti Lehtola^{1,2}, Hannu-Ville Leskelä¹⁻³, Simo Taimela⁴, Pasi Ohtonen⁵, Olli Savola⁶, Teppo L. N. Järvinen⁴, Harri Pakarinen³

BMJ 2026;392:e085295. doi: 10.1136/bmj-2025-085295.

Leikkaushoidosta ei hyötyä epävakaiden lateraalimalleolimurtumien hoidossa kipsihoitoon verrattuna

Epävakaiden (instabiilien) isoloituneiden lateraalimalleolimurtumien leikkaushoito ei paranna hoitotulosta kipsihoitoon verrattuna, mutta altistaa potilaat useammille hoitoon liittyville komplikaatioille. Tämä on keskeinen havainto suomalaisesta SUPER-FIN-tutkimuksesta, joka kyseenalaistaa vakiintuneen käsityksen epävakaiden nilkkamurtumien kirurgisen hoidon tarpeellisuudesta.

Nilkan ulkokehräsluun eli lateraalimalleolin murtumat ovat yleisin alaraajamurtuma. Pitkään on ajateltu, että epävakaiksi tulkitut murtumat vaativat leikkaushoitoa, vaikka satunnaistettu tutkimusnäyttö kirurgisen hoidon paremmuudesta on ollut niukkaa. Jo aiemmin on osoitettu, että vakaat lateraalimalleolimurtumat voidaan hoitaa turvallisesti vain kolmen viikon kipsihoidolla vakiintuneen kuuden viikon kipsihoidon sijaan. SUPER-FIN-tutkimus laajentaa tätä tutkimuslinjaa epävakaiksi luokiteltuihin murtumiin.

SUPER-FIN on suomalainen satunnaistettu, kontrolloitu tutkimus, jossa verrattiin isoloituneiden lateraalimalleolimurtumien kuuden viikon kipsi-immobilisaatiota ja kirurgista hoitoa, kun nilkan nivelhaarukka oli alkutilanteen röntgenkuvissa kongruentti, mutta murtuma todettiin epävakaaksi uloskierto-vääntötestin avulla. Vääntötestin jälkeen potilaat satunnaistettiin joko leikkaukseen tai kipsihoitoon, ja seuranta tehtiin kahden vuoden kuluttua. Päätulosta muuttujana käytettiin Olerud–Molan-

derin nilkkapisteytystä (OMAS), joka on potilaan raportoima, nilkkamurtumien seurantaan validoitu toimintakyky mittari.

Kipsihoito osoittautui vähintään yhtä hyväksi kuin kirurginen hoito: ryhmien välillä ei havaittu eroja päätulosmuuttajassa (OMAS-pistemäärä) eikä missään toissijaisissa tulostuloksissa, kuten kivussa, potilastyytyväisyydessä tai radiologisessa lopputuloksessa. Sen sijaan leikkaushoitoon liittyi enemmän hoitoon liittyviä komplikaatioita, erityisesti haava- ja infektiot ongelmia, sekä enemmän uusintatoimenpiteitä.

Yhdessä aiempien havaintojen kanssa SUPER-FIN-tutkimus täydentää kokonaiskuvaa lateraalimalleolimurtumien hoidosta ja osoittaa, että niin vakaat kuin epävakaatkin murtumat voidaan hoitaa turvallisesti ilman leikkausta, jos nivelhaarukka on alkutilanteen röntgenkuvissa kongruentti. Tulokset vaikuttavat merkittävästi kliiniseen päätöksentekoon, potilasturvallisuuteen ja terveydenhuollon resursien käyttöön. ■

¹Ortopedia ja traumatologia, Oulun yliopistollinen sairaala; ²Medical Research Centre (MRC) Oulu; ³Pihlajalinn Oulu; ⁴Finnish Centre for Evidence-Based Orthopaedics (FICEBO), ortopedia ja traumatologia, Helsingin yliopisto ja HUS; ⁵Tutkimuspalveluyksikkö ja translationaalisen lääketieteen tutkimusyksikkö, Oulun yliopisto; ⁶Mehiläinen, Helsinki